

عنوان مقاله:

نگاهی به واژه‌های ترکی شاهنامه فردوسی

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 9، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

سجاد آیدنلو - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور ارومیه، ارومیه، ایران

خلاصه مقاله:

وام‌واژه‌های مختلف زبان ترکی در کهن‌ترین متون و نمونه‌های نظم و نثر فارسی راه یافته است. درباره لغات و ترکیب‌های عربی در مفصل‌ترین و مهم‌ترین منظومه بازمانده از سده چهارم، شاهنامه فردوسی، پژوهش‌های بسیاری انجام شده است؛ اما هیچ پژوهش مستقلی درباره واژه‌های ترکی این متن وجود ندارد. در این مقاله برای نخستین بار لغات و نام‌های ترکی حماسه ملی ایران بر اساس جدیدترین و منقح‌ترین تصحیح آن، ویرایش دوم متن خالقی مطلق، استخراج و در چند بخش بررسی شده است: الف) واژه‌های ترکی؛ ب) ترکیب‌های ترکی - فارسی؛ ج) نام‌های خاص؛ د) لغت‌های ترکی ابیات دقیقی؛ ه) واژه‌های نیازمند بررسی بیشتر. بر اساس این تحقیق، ده لغت و شش نام خاص ترکی در ابیات فردوسی و چهار واژه و دو اسم خاص نیز در هزار و پانزده بیت منقول از دقیقی در شاهنامه به کار رفته است. در میان کلمات ترکی شاهنامه به ترتیب، واژه‌های تُرک، خاقان، تاراج و خدنگ بسامد بیشتری دارد.

کلمات کلیدی:

شاهنامه، فردوسی، دقیقی، لغات ترکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1182933>

